

Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası A.Ş. Risk Politikaları

Banka tarafından izlenecek risk politikalarının genel ilkesi; Kuruluş Kanunu ile belirlenen görev, vizyon ve yapısına uygun nitelikteki faaliyet konularında uzmanlaşmak, bu anlamda da tanımlanabilecek, kontrol edilebilecek ve/veya yönetilebilecek riskleri almak, faaliyetlerinin yapısı gereği oluşan ve kaçınılmaz olan riskler dışında bir risk almamaya çaba sarf etmek şeklinde belirlenmiştir. Bu kapsamda alınacak risklerin de, tanımlanmış ve yönetilebilir riskler olmasını sağlamak temel ilkedir.

Banka, risk ölçüm ve raporlama tekniklerinin elverdiği ölçüde, alınan risklerin mevcut ve gelecekteki potansiyel etkilerinin ölçümlemesinin yapılmasını sağlar ve faaliyetlerinden kaynaklanan ve sayısallaştırılabilen riskler için Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) tarafından yayımlanan “Bankaların İç Sistemleri ve İçsel Sermaye Yeterliliği Değerlendirme Süreci Hakkında Yönetmelik”in 38’inci maddesi çerçevesinde yazılı limitler belirlemektedir. Sayısallaştırılabilen risklerin, Yönetim Kurulu tarafından onaylanan bu limitler dahilinde seyretmesi sağlanmaktadır.

Ayrıca, risk ölçüm ve raporlama tekniklerinin elverdiği ölçüde, alınan risklerin mevcut ve gelecekteki potansiyel etkilerinin ölçümlemesinin yapılması sağlanmakta ve Banka’nın bu yöndeki çabaları devam etmektedir.

Kredi Riski Yönetimi Politikası

Kredi riski, kredi müşterisinin yapılan sözleşme gereklerine uymayarak yükümlülüğünü kısmen veya tamamen zamanında yerine getirememesinden dolayı Banka’nın maruz kalabileceği zarar olasılığını ifade etmektedir. Banka; BDDK’nin yasal düzenlemeleri ve sınırlamaları çerçevesinde, en iyi uygulamaları da gözeterek kredilerinin hacmine, niteliğine ve karmaşıklığına uygun olarak kredi riskinin yönetilmesini sağlamaktadır.

Banka; kredi riskine esas tutarı yasal olarak “Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelik” ve Basel II kriterleri çerçevesinde hesaplamaktadır. Kredi riskinin, yasal sermaye yeterliliği standart oranının, mevcut düzenlemelerde yer alan asgari sınırın üzerinde kalmasını sağlayacak tarzda yönetimi esastır.

Banka; kredi riskinin yönetimine ilişkin olarak kredilerin hacmi, niteliği ve karmaşıklığı ile uyumlu ölçme, izleme, stres testi ile senaryo analizi çalışmalarının yürütülmesini ve sonuçlarının Denetim Komitesi ile Üst Yönetime raporlanmasını sağlamaktadır. Yeni ürün ve hizmetlerin kredi riski açısından değerlendirilmesi esastır.

Banka, sadece kredi ürünleriyle sınırlı kalmaksızın, tüm ürün ve faaliyetlerinin içerdiği kredi risklerinin tanımlanmasını, ölçülmesini ve yönetilmesini sağlamaktadır.

Kredi karar destek sistemlerinin Banka’nın faaliyetlerinin yapısı, büyüklüğü ve karmaşıklığı ile uyumlu olup olmadığı hususu Yönetim Kurulu tarafından sürekli olarak incelenmekte; geliştirilmekte ve gerektiğinde sistemde ayarlamalara gidilmektedir.

Kredi riski yönetiminde müşteri veya firma bazındaki izlemelere ilave olarak izleme, toplam kredi portföyünün riskliliği ve kompozisyonu bazında da yapılmaktadır. Kredi riski sektör, vade, teminat, bölge, döviz cinsi, kredi türü gibi parametreler bazında izlenmekte ve

yönetilmektedir. Banka kredi riski yönetimi politikasında, kredi portföyünün çeşitlendirilmesi esastır.

Banka tarafından kredi kullandırılan, kullandığı kredi ertelenen veya yeniden ödeme plânına bağlanan şirketlere ilişkin olarak, riskin tahsil ve tasfiyesi tamamlanıncaya kadar şirketlerin finansal verileri düzenli olarak izlenmektedir. Riski belirli bir tutarın üzerinde olan ya da yerinde inceleme ihtiyacı duyulan şirketler için gerek şirket merkezi gerekse tesis mahallinde inceleme ve tespit yapılmaktadır. İnceleme ve değerlendirmeler sonucunda geliştirilen önerileri de içeren birleştirme Raporu hazırlanmaktadır. Banka'nın sorunlu kredi portföyüne yönelik bu uygulaması sürdürülmektedir.

Piyasa Riski Yönetimi Politikası

Banka yaptığı faaliyetler nedeniyle finansal piyasada yaşanabilecek dalgalanmalar sonucu döviz kurlarında, faiz oranlarında ve hisse senetleri fiyatlarında meydana gelebilecek değişimlere bağlı olarak piyasa riskine maruz kalmaktadır.

Banka piyasa riskine esas tutarı “Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelik” kapsamında Standart Yöntem ile hesaplanmakta ve BDDK’ya raporlanmaktadır.

Kur Riski Yönetimi Politikası

Banka yabancı para cinsinden yaptığı faaliyetler nedeniyle, döviz kurlarında meydana gelebilecek değişiklikler sonucu bilançosunda yer alan yabancı para varlık ve yükümlülüklerindeki uyumsuzluklar nedeniyle kur riskine maruz kalabilmektedir.

Banka'nın kur riski yönetimi politikası, mali durumu, güncel ekonomik gelişmeler ve piyasada oluşan trendler dikkate alınarak “Yabancı Para Net Genel Pozisyon/Özkaynak Standart Oranının” verimlilik kriterleri de gözetilerek yasal sınırlar içinde tutulması şeklinde belirlenmiştir. Bu temel hedef korunmak suretiyle; var olan döviz mevcudu da en uygun faiz oranları ile plase edilmekte ve döviz piyasasında uygun zaman ve koşullarda ortaya çıkan imkanlar, hem aktif hem de pasif yönetimi amacıyla değerlendirilmeye çalışılmaktadır.

Kur riskinin yukarıda belirtilen politika çerçevesinde yönetilebilmesi için gerektiğinde riskten korunma (hedging) amaçlı olarak vadeli (forward, futures) ve swap işlemleri, aktif pasif yönetimi çerçevesinde yapılabilecektir.

Bankacılık Hesaplarından Kaynaklanan Faiz Oranı Riski Yönetimi Politikası

Faiz oranı riski, Banka'nın faiz oranlarındaki hareketler nedeniyle finansal araçlara ilişkin pozisyon durumuna bağlı olarak maruz kalabileceği zarar olasılığını ifade etmektedir. Bankacılık hesaplarından kaynaklanan faiz oranı riski; yeniden fiyatlama riski, verim eğrisi riski, baz riski ve opsiyonelite riskini içermektedir.

Banka yönetiminin faiz oranı riski yönetiminde temel politikası, bilançosunda bulunan vade uyumsuzluklarını minimize etmek suretiyle faiz oranı dalgalanmalarının yaratacağı etkilerden korunmaktır. Bu temel ilke çerçevesinde faize duyarlı varlıkların yönetiminde portföy dağılımının optimizasyonu; durasyon, faiz oranı beklentileri, alternatif getiri ve katlanılabilir kayıp değerleri dikkate alınarak sağlanmaktadır.

Banka’da faiz oranı riski yönetiminde alınacak kararlarda Yönetim Kurulu tarafından onaylanan risk limitlerine uyulması esastır.

Likidite Riski Yönetimi Politikası

Likidite riski, Banka’nın öngörülebilir ya da öngörülemez tüm nakit akışı gereksinimini, günlük operasyonları ya da finansal yapıyı etkilemeksizin, gereğince karşılayamaması sonucu zarar etme olasılığını ifade etmektedir.

Likidite riski ayrıca piyasalarda derinliğin olmaması veya aşırı dalgalanma nedeniyle Banka’nın herhangi bir pozisyonunu, piyasa fiyatlarından kapatamaması veya dengeleyememesi sonucu maruz kalabileceği zarar olasılığını ifade etmektedir.

Banka’da likidite riski yönetiminin temel politikası, her türlü yükümlülüğün yerine getirilebileceği kaliteli bir aktif yapısının sağlanmasıdır. İhtisas bankası olması nedeniyle likidite ihtiyaçlarının ticari bankalara göre daha öngörülebilir olması Banka’nın yükümlülüklerinden kaynaklanan nakit akışlarının düzenli olmasını sağlamaktadır.

Bilançosundaki varlık ve yükümlülüklerin cinsi, vade yapıları ve faiz oranlarının uyumu Aktif Pasif Yönetim Komitesi kararları çerçevesinde sağlanmakta; likidite rasyolarının yasal mevzuat ve risk limitleri dahilinde kalması sağlanarak düzenli olarak takip edilmektedir.

Likidite riskini yönetmek amacıyla Banka’da aktif ve pasif yapısı vadeleri itibarıyla değerlendirilerek öngörülebilir veriler üzerinden proforma nakit akımları belirlenmektedir. Likidite fazlasının alternatif getiriler dikkate alınarak uygun yere plasmanı ve likidite ihtiyacının en uygun maliyetli kaynaklarla karşılanması esastır.

Ayrıca orta-uzun vadeli yükümlülüklerin karşılanma düzeyine ilişkin aylık proforma nakit akımları ve bilanço durasyonu sürekli izlenerek risk yaratan unsurlar önceden tespit edilmeye çalışılmaktadır.

Operasyonel Risk Yönetimi Politikası

Banka, BDDK’nın düzenlemeleri çerçevesinde faaliyetlerin hacmine, niteliğine ve karmaşıklığına uygun olarak operasyonel riskin yönetilmesini sağlamakta ve operasyonel risk yönetiminin tüm faaliyetleri ve personeli kapsayan bir süreç olduğunu kabul etmektedir. Banka personelinin görev, yetki ve sorumluluklarını yerine getirirken; operasyonel risklerin farkında olması ve etkilerini değerlendirmesi, söz konusu risklerin azaltılması ve/veya önlenmesine yönelik gerekli tedbirleri alması veya alınmasına yönelik öneriler geliştirmesi ile faaliyetlerini kontrol bilinci içerisinde yürütmesi esastır. Yeni ürün ve hizmetler; personel, süreç, sistem ve dış kaynaklı operasyonel riskler açısından değerlendirilmektedir.

Banka, operasyonel risk yönetim politikalarında temel olarak, risklerin ortaya çıkmadan önce belirlenmesi, düzenli bir şekilde raporlanması ve değerlendirilmesini amaçlamaktadır. Buna bağlı olarak, operasyonel risk yönetimi politikasında temel prensip, riskin gerçekleşmesine engel olmak üzere önlem almak şeklinde belirlenmiştir. Banka’da belirlenen tüm iş süreçlerinin her bir aşaması üzerindeki kontrollerin yoğunlaştırılması, operasyonel riskin yönetiminde etkili politika aracını oluşturmaktadır.

Karşı Taraf Kredi Riski Yönetimi Politikası

Karşı taraf kredi riski, iki tarafa da yükümlölük getiren bir işlemin muhatabı olan karşı tarafın, bu işlemin nakit akışında yer alan son ödemeden önce temerrüde düşme riskini ifade etmektedir. Banka, tezgahüstü türev işlemler gibi çift taraflı işlemlerden kaynaklanan karşı taraf kredi risklerinin sınırlandırılması için, risk kapasitelerini de göz önünde bulundurarak gerekli tedbirleri almaktadır.

Yoğunlaşma Riski Yönetimi Politikası

Yoğunlaşma riski; kredilerin portföy içinde belirli sektörler bazında ve belirli bir coğrafi alandaki kredi yoğunlaşmasından kaynaklanan risk, kredi ve diğer finansman sağlayanlardan kaynaklanan yoğunlaşma riski, belirli iş süreçleri veya teknoloji sistemlerinden kaynaklanan operasyonel kayıplara ilişkin operasyonel yoğunlaşma riski, genel piyasa riski, hisse senedi riski ve kur riski gibi risklerden kaynaklanan piyasa yoğunlaşma risklerini içermektedir.

Banka, faaliyetlerini yoğunlaşma riskini göz önünde bulundurarak yürütmektedir. Yoğunlaşma riskinin arttığıının belirlenmesi durumunda riskin kabul edilebilir duruma düşürölmesi için gerekli tedbirler alınmaktadır.

Bilgi Teknolojileri Risk Politikası

Banka'nın tüm iç ve dış faaliyetlerine dahil olan bilgi teknolojileri süreçlerinde oluşacak bir tehdidin, aksamanın ya da yanlış uygulamanın, Banka için finansal, yönetsel ve itibar kayıplarına yol açması kaçınılmazdır. Bilgi teknolojileri risk yönetim politikasında, Banka'nın, bilgi teknolojileri kapsamında değeriendirilebilecek uygulamalarından (sistem, yazılım, veri güvenliği, veri İşleme, veri depolama vb.) kaynaklanan mevcut ve muhtemel risklerle ilgili olarak öncelikle risklerin tespit edilmesi ve bunların giderilmesine yönelik olarak çözüm üretilmesi ve/veya gerekli önlemlerin alınması ve bu sürecin sistematik olarak izlenmesi temel esastır.

Bilgi teknolojileri risk yönetiminde, yıllık risk değeriendirme raporları ile risklere yönelik olarak alınması gereken aksiyonlar ve bunların teminine ilişkin bilgiler dikkate alınmaktadır. Bilgi teknolojileri risk değeriendirme raporlarından hareketle; belirlenen risklere yönelik olarak alınması gereken aksiyonlar ve bu aksiyonların zamanında yerine getirilip getirilmediğı değeriendirilerek Denetim Komitesi kanalıyla Yönetim Kurulu'nun bilgilendirilmesi sağlanmaktadır.